

ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ EĞİTİMİ

PERVANEÖĞLU ALİ M.T.A.L.
ETİK KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

Etik Nedir ?

ETİK

*Etik terimi 'töre', 'karakter'
anlamalarını içeren*

*Yunanca **ethos** sözcüğünden
türetilmiştir.*

*Aksiyoloji dalı olan etik,
Felsefenin dört ana dalından
biridir.*

*Dünyanın farklı yerlerinde, bir
çok farklı toplulukta çok eski
çağlardan beri etik anlayışının
var olduğu bilinir.*

ETİK

Dođruyla yanlışı, haklı ile haksızı, iyiyle kötüyü, adil ile adil olmayanı ayırt etmek ve buna uygun davranış sergilemektir.

**KISACA AHLAKİ DEĞERLER
DİYEBİLİRİZ**

ETİK VE AHLAK: Aslında etik ve ahlak birbirinden farklı kavramlardır. Ancak pek çok bu kavramların aynı anlamda kullanıldığını görmekteyiz.

- Etik ve ahlakın özdeş olmamasının nedeni, etiğin ahlak felsefesi olması ,ahlakın ise etiğin araştırma konusu olmasındandır.
- Etik kuramlar, ahlakın özü, kökeni ve toplumsal yaşamdaki işlevinin yanı sıra , insanların bir arada yaşayabilmelerinin gerekleri, toplumsal yaşamın normları ve değerleri kişilerle toplum arasındaki ilişkiler, bireysel yaşamın amacı ve anlamı üstüne görüşleri dile getirir.
- **Ahlak** geniş tabanlı ve nasıl davranılması gerektiğine ilişkin **yazılı olmayan standartları belirler.**
- **Etik ise** ;kuralların açık ve **belirli alana ilişkin yazılı kuralları** içermesi beklenir. **ÖRNEK:** Sanat etiği ,tıp etiği, çevre etiği,eğitim etiği.....

ETİK GÜNÜNÜN AMACI NEDİR?

**İNSANLARA AHLAKİ DEĞERLERİ HATIRLATMAK,
İNSANLARDA BU BİLİNCİ GELİŞTİRMEYE
YARDIMCI OLMAKTIR**

**25-31 MAYIS 2017
ETİK GÜNÜ VE HAFTASI**

Etik Davranış İlkeleri

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile 5176 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinden kaynaklanan yetkiye istinaden, *kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken "Etik Davranış İlkeleri"* belirlenmiştir.

Etik Davranış İlkeleri şunlardır:

- Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci
- Halka hizmet bilinci
- Hizmet standartlarına uyma
- Amaç ve misyona bağlılık
- Dürüstlük ve tarafsızlık
- Saygınlık ve güven
- Nezaket ve saygı
- Yetkili makamlara bildirim
- Çıkar çatışmasından kaçınma
- Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması
- Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı
- Kamu malları ve kaynaklarının kullanımı
- Savurganlıktan kaçınma
- Bağlayıcı açıklamalar ve gerçek dışı beyan
- Bilgi verme, saydamlık ve katılımçılık
- Yöneticilerin hesap verme sorumluluğu
- Eski kamu görevlileriyle ilişkiler
- Mal bildiriminde bulunma

ETİK

Doğruluk

Halka Hizmet
Bilinci

Hizmet
Standartlarına
Uymak

Amaç ve Misyona
Bağlılık

Dürüstlük ve
Tarafsızlık

Saygınlık ve
Güven

Nezaket ve
Saygı

Ayrımcılık
Yapmamak

Saydamlık ve
Katılımcılık

Hediye
Almamak

Kamu Mallarını
Korumak

Savurganlıktan
Kaçınmak

Çıkar Çatışmasından
Kaçınmak

Hesap Verme
Sorumluluğu

İmtiyazsız Kamu
Hizmeti

ETİK DAVRANIŞ İLKELERİNE UYULMASI

Kurum içinde, temel değerler ve iş etiği prensiplerinin sahiplenilmesi ve yaşatılması zorunludur.

İş davranışlarımızın etik dışı olup olmayacağını, kurum çalışanları olarak önceden kendimize yöneltebileceğimiz:

“Yaptığım doğru, adil ve yasal mıdır?”,

“Bu davranışım kuruluşumun temel değerleri ile örtüşmekte midir?”,

“Bu yaptığımı rahatlıkla arkadaşarımla paylaşabilir miyim?”,

“Bu davranışımızdan kimler, nasıl haksız zarar görebilir?”

sorularıyla test edebiliriz.

Etik davranışı etkileyen 3 faktör :

1-Kişisel ahlak özellikleri,

2-Kişinin yaşadığı sosyal çevre,

3-Çalıştığı kuruluşun özellikleridir.

Çalışanların işyerine karşı sorumlulukları, kişilerin **sadakat bilincine sahip olmaları ile ilgilidir.**

Çalışanların işyerindeki tüm değerleri **kendi öz değerleri gibi benimsemeleri gerekmektedir.**

İnsanlar etik ilke ve değerlere neden aykırı davranırlar?

- İyi niyetler
- Benlik güç gösterisi
- Açgözlülük
- Arkadaşlık
- İdeolojik inanç ve adanma
- Kişisel ya da ailevi kazanç
- Ekonomik sorunlar ve baskılar
- Sömürgecileri sömürmek
- Acil gereksinmeler
- Yasaların, kuralların ve yöntemlerin bilinmemesi
- “Birlikte Gitmek”
- “Yalnızca emirleri yerine getiriyordum”
- Bulunduğu konumu korumak endişesi
- “Kısa yoldan köşeyi dönme”
- Servet açlığı
- Hırs

ETİK DIŞI DAVRANIŞLARIN ÖNLENMESİ İÇİN NELER YAPILABİLİR?

- Etik dışı davranışların ülkeye verdiği zararlar konusunda toplumun her kesiminin bilinçlendirilmesi gerekir.
- Bunun için ailede başlayıp, okullarda devam eden eğitimle etik ve sorumluluk gibi temel değerlerin verilmesi çok önemlidir.
- Eğitim kurumları dışında, işyerlerinde de hizmet içi eğitimler, seminerler gibi etkinliklerle etik dışı davranışlara karşı bir kamuoyu oluşturmak, etik dışı davranışların önlenmesinde faydalı olacaktır.

İŞ ETİĞİ NEDİR?

Kendi kişisel değerlerimize ek olarak, kurum değerlerinin, karlılığın, profesyonel sorumluluk ve beklentilerin de girmesiyle karar vermenin farklı bir boyuta taşındığı, iş yaşamında doğru, haklı, iyi ve adil olduğuna inandığımız şeyleri belirleyerek yapmaktır.

**İş etiğinin temelinde
insanlarla ilişkiler yatar.**

Hiç etik bulmuyorum!

Bu yaptığınız hiç de etik değil!

Etik olarak bu yaptığınız yanlış!

Görüşlerini en aza indirmeliyiz...

İŞ ETİĞİNİ UYGULAMAK BİZE NE SAĞLAR?

Etik programlar ekip çalışmasını ve verimliliği arttırmırlar. Çalışanlar birbirlerinin değerlerine ve kuruma bağıllık hissederler ve bu da güçlü motivasyon ve performansı getirir.

Etik programlar kurumun yanında çalışanların da gereksinimlerini ve amaçlarını destekler. Etik olmayan davranış ile stres arasında bağlantı vardır. Etik programlar stresi de azaltırlar.

Etik, bir yönetici açısından iş alanında gerçekleştirilecek doğru ve iyi bir iştir

Etik iyi yönetimin temelidir.

25-31 Mayıs
Etik Haftası

Adalet

Tarafsızlık

Dürüstlük

Saydamlık

Hesap Verebilirlik

Kamu Yararını Gözetmek

Etik Yönetimin ilkelerini benimseyen yöneticilerden beklenen davranışlar:

- 1-Yönetimin amacına herkesin uymasını sağlar.
- 2-Yenilikleri benimser.
- 3-Kontrol ihtiyacını ortadan kaldırır.
- 4-Tedarikçidir ve çevre ile sürekli ilişkiler kurar.
- 5-Eğitimi geliştirerek, kurumsallaştırır.
- 6-Korkuyu yok eder.
- 7-İletişime açıktır.
- 8-İşbirliği sağlar.
- 9-Slogan ve sayı yerine, doğru hedefler belirler.
- 10-Liderliği kurumsallaştırır.
- 11-Kişilerin hayattan ve yaptıkları işlerden gurur duymalarını sağlar.

*En ideal yönetici,
aynı anda liderlik özelliklerine de
sahip olandır.*

Yönetici ve Lideri birbirinden ayıran özellikler

YÖNETİCİ

Yönetir.

Düzeni sürdürür.

Koruyucudur.

Üst yöneticinin kopyasıdır.

Sisteme odaklaşır.

Kontrole güvenir ve etkin kılar.

Kısa vadeli bakar.

Nasıl, ne zaman sorusunu

Mevcut durumu savunur.

İşleri doğru yapmaya çalışır

LİDER

Yaratır, yenilik yapar.

Farklılık yaratır.

Geliştiricidir.

Orijinaldir.

İnsana odaklaşır.

İnsanlarda güven duygusunu geliştirir.

Uzun vadeli bakar.

Niçin sorusunu sorar.

Statükoya meydan okur.

Doğru işleri yapar.

ETİK LİDERLİK

Etik liderlik, etik ilkelere öncelikle sahip olmaya dayalı liderlik yaklaşımıdır.

Etik liderliğin sürdürülebilmesi için, lideri izleyen topluluğunda etik ilkeleri benimsemiş olması gerekmektedir.

Lideri izleyen topluluğun bağlı bulunduğu mesleki etik ilkeleri ve kültürü de, etik liderliğin sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır.

“İnsanları yasa ve ceza ile yönetirseniz, onlar bir daha yanlış yapmayacaklar, ancak şeref ve utanma duygularına da sahip olmayacaklardır.

İnsanları erdemle ve ahlak kuralları ile yönetirseniz, o zaman onlar hem utanma duygusuna sahip olacaklar, hem de doğruyu yapmaya çalışacaklardır.”

Konfüçyus

Çalışanlarına karşı, iş etiği ilkelerini ön planda tutan
bir yönetim anlayışı benimseyen

Yönetici ile,

İşyerini benimseyerek,
verimli bir şekilde çalışan *personel*,

etik davranış ilkeleri doğrultusunda birlikte hareket ederek,
sorunların çözümünde kolaylaştırıcı rol oynayacaktır.

**İş hayatında etik değerlerin varlığı,
o iş yerinde günlük işlerin başarısını
doğrudan etkileyecek ve
çalışanların performansını arttıracaktır.**

Türkiye 'de Etik Davranışın Yasal Çerçevesi

Kanun:

Etik Kurul 5176 sayılı kanunla kurulmuştur ve saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme gibi etik davranış ilkelerini belirlemeyi ve uygulamayı gözetmeyi amaçlamaktadır.

Yönetmelik:

25785 sayılı 'Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usulü Ve Esasları Hakkında Yönetmelik',

..... vatandaşlarla ilişkiler ile kamu personelinin ve kaynaklarının yönetimi gibi konular da dahil olmak üzere, kamu görevlilerinin görev ve sorumluluklarını yerine getirirken, oynadıkları rol ve davranışları düzenleyen etik ilke ve değerleri genel olarak tanımlar.

**PERVANEÖĞLU ALI MESLEKI VE
TEKNİK ANADOLU LİSESİ
MÜDÜRLÜĐÜ**

**KAMU GÖREVLİLERİ ETİK
DAVRANIŞ İLKELERİ**

İLGİLİ MEVZUAT

- **Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile 5176 sayılı Kanununun 3'üncü maddesinden kaynaklanan yetkiye istinaden kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken "etik davranış ilkeleri" belirlenmiştir. Bu ilkeler aşağıda kısa tanımları ile birlikte sıralanmıştır.**

1)* GÖREVIN YERİNE GETİRİLMESİNDE KAMU HİZMETİ BİLİNCİ:

- **Kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde, sürekli gelişim, katılımcılık, saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, kamu yararını gözetmek, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik, hizmette yerindelik ve beyana güvenin esas alınması.**

2)*HALKA HIZMET BILINCI:

- **Kamu hizmetlerinde, halkın günlük yaşamının kolaylaştırılması, ihtiyaçların en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılanması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, halkın memnuniyetinin artırılması, hizmetlerin ihtiyaç ve sonuç odaklı olması.**

3)*HİZMET STANDARTLARINA UYMA:

- **Kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri ve diğer personelin, kamu hizmetlerini belirlenen standartlara ve süreçlere uygun şekilde yürütmesi, hizmetten yararlananların iş ve işlemlerle ilgili olarak aydınlatılması.**

4)* AMAÇ VE MİSYONA BAĞLILIK:

- **Kamu görevlilerinin, çalıştıkları kurum veya kuruluşun amaç ve misyonuna uygun davranması, ülke çıkarları, toplum refahı ve kurumlarının hizmet idealleri doğrultusunda hareket etmesi.**

5)*DÜRÜSTLÜK VE TARAFSIZLIK:

- **Kamu görevlilerinin, tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda, görevlerini yerine getirirken dil, din, felsefi inanç, siyasi düşünce, ırk, cinsiyet gibi sebeplerle ayırım yapmaması, temel hak ve özgürlüklere aykırı veya kısıtlayıcı muamelede ve fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalarda bulunulmaması.**

6)* SAYGINLIK VE GUVEN:

- **Kamu yönetimine güveni sağlayacak şekilde davranılması ve görevin gerektirdiği itibar ve güvene layık olunduğunu, davranışlarıyla gösterilmesi, halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınılması.**

7)* NEZAKET VE SAYGI:

- **Kamu görevlilerinin, üstleri, meslektaşları, astları, diğer personel ile hizmetten yararlananlara karşı nazik ve saygılı davranması ve gereken ilgiyi göstermesi, konu yetkilerinin dışındaysa ilgili birime veya yetkiliye yönlendirmesi.**

8)* YETKİLİ MAKAMLARA BİLDİRİM:

- **Etik davranış ilkeleriyle bağdaşmayan veya yasadışı iş ve eylemlerde bulunulmasının talep edilmesi halinde veya hizmetler yürütülürken bu tür bir eylem veya işlemden haberdar olduğunda ya da görüldüğünde durumun yetkili makamlara bildirilmesi.**

9)* ÇIKAR ÇATIŞMASINDAN KAÇINMA:

- **Kamu görevlilerinin, görevlerini tarafsız ve objektif şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi gözüken ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaat ve onlarla ilgili mali ya da diğer yükümlülükler ve benzeri şahsi çıkarlar konusunda dikkatli davranması, çıkar çatışmasından kaçınmak için gerekli tedbirleri alması.**

**10)*GÖREV VE YETKİLERİN MENFAAT SAĞLAMAK
AMACIYLA KULLANILMAMASI:**

- **Kamu görevlilerinin, görev, unvan ve yetkilerini kullanarak kendileri, yakınları veya üçüncü kişiler lehine menfaat sağlamaması ve aracılıkta bulunmaması, akraba, eş, dost ve hemşehri kayırmacılığı, siyasal kayırmacılık veya herhangi bir nedenle ayrımcılık veya kayırmacılık yapmaması.**

11)* HEDİYE ALMA VE MENFAAT

SAĞLAMA YASAĞı:

- **Kamu görevlisinin tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, ekonomik değeri olan ya da olmayan, doğrudan ya da dolaylı olarak her türlü eşya ve menfaat kabul etmemesi, yani hediye almaması, kamu görevlisine hediye verilmemesi ve görev sebebiyle çıkar sağlanmaması.**

12)* KAMU MALLARI VE KAYNAKLARININ KULLANIMI:

- **Kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarının kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanılmaması ve kullandırılmaması, bunların korunması ve her an hizmete hazır halde bulundurulması için gerekli tedbirlerin alınması.**

13)*SAVURGANLIKTAN KAÇINMA:

- **Kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarının kullanımında israf ve savurganlıktan kaçınılması, mesai süresi, kamu malları, kaynakları, işgücü ve imkanları kullanırken etkin, verimli ve tutumlu davranılması.**

14)*BAĞLAYICI AÇIKLAMALAR VE GERÇEK DIŞI BEYAN:

- **Kamu görevlilerinin, görevlerini yerine getirirken yetkilerini aşarak çalıştıkları kurumları bağlayıcı açıklama, taahhüt, vaat veya girişimlerde bulunamaması, aldatıcı ve gerçek dışı beyanat vermemesi.**

15)*BILGI VERME, SAYDAMLIK VE KATILIMCILIK:

- **Halkın bilgi edinme hakkını kullanmasına yardımcı olunması, istenen bilgi veya belgelerin Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca usulüne uygun olarak verilmesi, üst yöneticilerin, ilgili kanunların izin verdiği çerçevede, kurumlarının ihale süreçlerini, faaliyet ve denetim raporlarını kamuoyunun bilgisine sunması, kamu hizmetleri ile ilgili temel kararların alınması ve uygulanmasında, yasal engel yoksa, doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenecek olanların katkıda bulunmasının sağlanması.**

16)*YÖNETİCİLERİN HESAP VERME

SORUMLULUĞU:

- **Kamu görevlilerinin, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi sırasında sorumlulukları ve yükümlülükleri konusunda hesap verebilir ve kamusal değerlendirme ve denetime açık ve hazır olması, yöneticilerin kurumlarının amaç ve politikalarına uygun olmayan işlem veya eylemleri ile yolsuzluğu engellemek için gereken önlemleri zamanında alması, personelinin etik davranış ilkeleri konusunda eğitmesi, bu ilkelere uyulup uyulmadığını gözetlemesi ve etik davranış konusunda rehberlik etmesi.**

17)* ESKİ KAMU GÖREVLİLERİYLE İLİŞKİLER:

- Eski kamu görevlilerinin, kamu hizmetlerinden ayrıcalıklı bir şekilde faydalandırılmaması, ayrıcalıklı muamelede bulunulmaması, kamu görevlerinden ayrılan kişilere, ilgili kanunlardaki hükümler ve süreler saklı kalmak kaydıyla, daha önce görev yaptıkları kurum veya kuruluştan, doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir yüklenicilik, komisyonculuk, temsilcilik, bilirkişilik, aracılık veya benzeri görev ve iş verilmemesi.

18)*MAL BİLDİRİMİNDE BULUNMA:

- **Kamu görevlilerinin, kendileriyle eşlerine ve velayeti altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmazları, alacak ve borçları hakkında, 3628 sayılı Kanun uyarınca, yetkili makama mal bildiriminde bulunması.**
Kamu Etik Kurulu tarafından Yönetmelikle belirlenen bu ilkeler incelendiğinde de görüleceği üzere, belirlenen ilkelerin büyük bir kısmı halen yürürlükte olan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda hükme bağlanan devlet memurlarının ödev ve sorumlulukları ile paralellik arz etmektedir.

ETİK SÖZLEŞMESİ İMZALANMASI

- 5176 SAYILI KANUN VE KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ İLE BAŞVURU USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK HÜKÜMLERİNE GÖRE KURUMLARDA GÖREY YAPAN PERSONELİN EKTE ÖRNEĞİ BULUNAN ETİK SÖZLEŞMESİNİ İMZALAMALARI GEREKİR.
- BU SÖZLEŞME İLGİLİ PERSONELİN KURUMDA TUTULAN ÖZLÜK DOSYASINDA MUHAFAZA EDİLİR.

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK SÖZLEŞMESİ

Kamu hizmetinin her türlü özel çıkarın üzerinde olduğu ve kamu görevlisinin halkın hizmetinde bulunduğu bilinç ve anlayışıyla;

* Halkın günlük yaşamını kolaylaştırmak, ihtiyaçlarını en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılamak, hizmet kalitesini yükseltmek ve toplumun memnuniyetini artırmak için çalışmayı,

* Görevimi insan haklarına saygı, saydamlık, katılımcılık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme ve hukukun üstünlüğü ilkeleri doğrultusunda yerine getirmeyi,

* Dil, din, felsefi inanç, siyasi düşünce, ırk, yaş, bedensel engelli ve cinsiyet ayrımı yapmadan, fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalara meydan vermeden tarafsızlık içerisinde hizmet gereklerine uygun davranmayı,

* Görevimi, görevle ilişkisi bulunan hiçbir gerçek veya tüzel kişiden hediye almadan, maddi ve manevi fayda veya bu nitelikte herhangi bir çıkar sağlamadan, herhangi bir özel menfaat beklentisi içinde olmadan yerine getirmeyi,

* Kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanmamayı ve kullandırmamayı, bu mal ve kaynakları israf etmemeyi,

* Kişilerin dilekçe, bilgi edinme, şikayet ve dava açma haklarına saygılı davranmayı, hizmetten yararlananlara, çalışma arkadaşlarıma ve diğer muhataplarıma karşı ilgili, nazik, ölçülü ve saygılı hareket etmeyi,

* Kamu görevlileri Etik Kurulunca hazırlanan yönetmeliklerle belirlenen etik davranış ilke ve değerlerine bağlı olarak görev yapmayı ve hizmet sunmayı taahhüt ederim.

T.C. Kimlik No :

Adı Soyadı :

Unvanı :

Birimi :

İmza :

Tarih :

TEŐEKKÜR EDERİZ

PERVANEEOĐLU ALI M.T.A.L.

ETİK KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

